

Aus HONAR-E-FARSI (Persian Art), Nr. 11, Jänner 2007

بازاندیشی یزد ۶ / یوسف کیرانی

والتر یوبستل

نقشه قانمان

«یزد من»، از نگاه ما

و هوای کویر آشنا می‌سازد و دقیقاً سه فضای مجزا را برای بیننده به تصویر می‌کشد. گویی در عکس‌های او کلیت فضاهای موجود از هم تمیز داده می‌شود. تلفیق فضای شهری یزد امروز با شکل کهن آن و پیش آنها در کنار هم نیز به این فضا سازی کمک کرده است. قراردادن آثار او در ابتدای کتاب، بیننده را به خوبی برای سفر به یزد - شهر بادگیرها - هدایت می‌کند. «روبرت شتینر» عکاس اتریشی است که در چهارده عکس خود، بیشتر کوچه‌های یزد را مورد توجه قرار داده است. در این تصاویر تأکید قابل توجهی بر معماری کوچه‌ها در یزد صورت می‌گیرد. به‌طور کلی شتینر آثار خود را عمدتاً در کتب معماری، مجلات و مطبوعات تخصصی معماری و هنر چاپ می‌کند و بر همین اساس نگاه حساس و ویژه‌ی وی به بخش معماری در عکس‌های این کتاب جای جداگانه‌ای به خود اختصاص می‌دهد.

«پائل آلبرت لیتنر»، یکی دیگر از عکاسان اتریشی شرکت‌کننده در این پروژه‌ی گروهی است. فضای عکس‌های او عموماً مدرن بوده و تعمداً با استفاده از کادربندی‌های منظم و گاه کلیشه‌ای، کاراکترهایی را مقابل دوربین خود ثبت می‌کند که میزانش‌های سینمایی در چیدمان بازیگران از آن استفاده‌ی بهینه‌ای می‌کنند و یک مدل کارگردانی را نیز دارا می‌باشد. حاصل این تأکید بر عناصر بومی و چیدمان کاراکترها، تجربه‌ای است که در عکاسان ایرانی وجود ندارد و یا بسیار کم‌رنگ و محدود مشاهده می‌گردد. آثار «آینتا آندژیوسکا»، عکاس لهستانی، بدون تأکید بر نشان دادن فضاهای و محیط‌های شهری یزد، جهانی دیگر را با نگاه فورمالیست خود رقم می‌زند. آثار او به شدت استیلیزه است و توانسته با استفاده‌ی مناسب از محیط و آدم‌های موجود در آن، جهان سیاه و سفید تازه‌ای را خلق نماید. کار فیلمسازها و عکاس‌های لهستانی همواره در حد ممتاز و عالی بوده و در این مجموعه نیز دستاوردی ویژه به همراه دارد.

«کوروش جاویدی پارسی‌جانی» سعی کرده است نگاهی متفاوت به فضای سنتی زندگی در یزد و معماری این شهر داشته باشد و در این

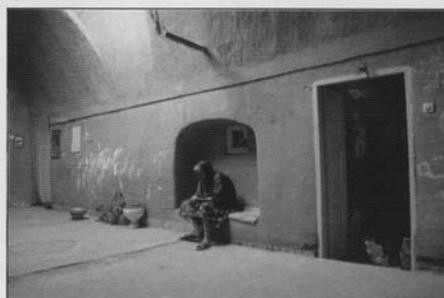
«یزد من» نام کتابی است که توسط انتشارات قُتُوهُوف ادیشن در سال ۲۰۰۶ (۱۳۸۵) در اتریش به چاپ رسیده است. این کتاب ۱۰۷ صفحه‌ای شامل آثار ۸ عکاس ایرانی و ۹ عکاس خارجی بیرامون زوایای فراموش شده و یا کشف‌نشده‌ی شهر بادگیرها و حاصل اجرای پروژه‌ی «Bringing Together» است، که به همت یونسکو، انجمن فرهنگی اتریش، دانشگاه یزد، نریمان منصوری و اشتفان شوارتز، مسوولان و هماهنگ‌کنندگان ایرانی و اتریشی شکل گرفته و در سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ در ایران اجرا شد. در مقدمه‌ی این کتاب آمده است: «در مهرماه ۸۴ هفده عکاس از ایران و شش کشور اروپایی دعوت شدند تا به یزد آمده و علاوه بر برگزاری کنفرانس‌ها، کارگاه‌های عکاسی را برای دانشجویان ایرانی دایر کنند؛ اما بیشترین زمان این هنرمندان صرف برداشت آنان از یزد و بیان آن در یک قالب هنری شد که پس از بحث و بررسی بر روی این آثار کتاب «یزد من» شامل عکس‌های انتخابی هنرمندان چاپ و منتشر گردید.»

این کتاب تجربه‌ای تازه در عرصه‌ی ایران‌شناسی است. تلفیق نگاه‌های آسیایی-اروپایی و توجه به دیدگاه‌های مشترک، اما تازه‌ی آنان با استفاده از ابزار هنر، گام مؤثری در جهت شناخت ایران‌زمین است. به‌خصوص آن‌که در این فرآیند، عکس‌ها فاقد نگاه‌های صرفاً توریستی بوده و تنها جنبه‌های مطلق گردشگری و ایرانگردی اماکن و موقعیت‌ها مدنظر قرار نگرفته است. حضور عناصر زنده‌ی مردمی و هنری و انعکاس نگاه‌های جست‌وجوگر از ویژگی این تجربه‌ی گروهی و آثار این مجموعه است که با تلفیق نگاه‌های متفاوت عکاسان با ملیت‌های متفاوت، تأثیرگیری متقابل هنرمندان از یکدیگر و نوعی گفت‌وگوی تمدنی را زمینه‌سازی کرده و نگرش برخاسته از فرهنگ‌های مختلف را در قالب تصویر بیان می‌کند. این مجموعه تجربه‌ی بی‌نظیری در تاریخ عکاسی جهان می‌باشد. عکاس ایتالیایی، «والتر نیدرمیر» با چهارده عکس لانگ‌شات خود، ما را با مناظر و شرایط جغرافیایی و به‌خصوص پانورامایی از یزد امروز، و حال

حیاطی برای آرامش / کوروش جاویدی پارسی‌جانی

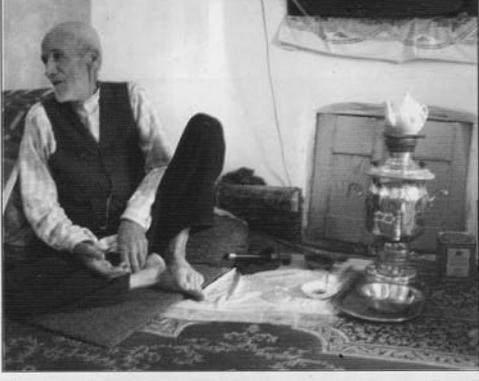
عبدالعلی حدادیان

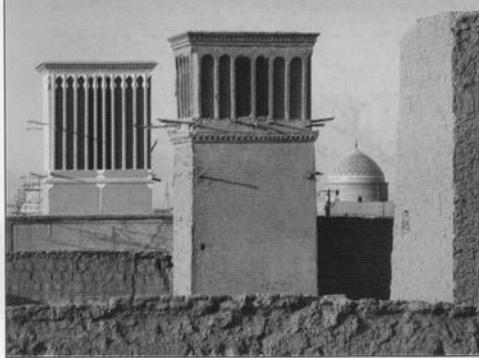
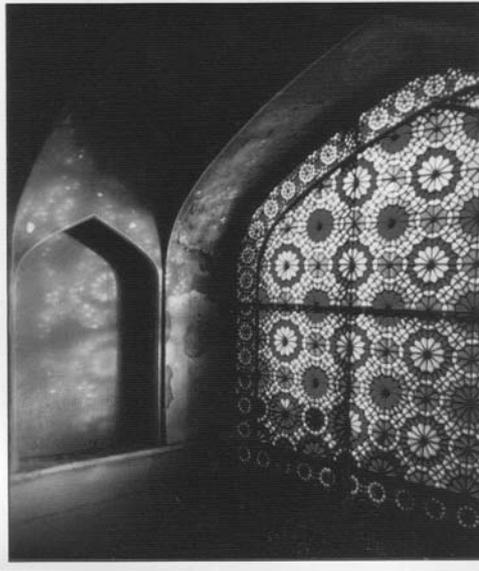

کلمنس ارتمیر، مریم محمدی

Aus HONAR-E-FARSI (Persian Art), Nr. 11, Jänner 2007

قاسم معماری

تلاش هر کجا که از نقطه‌های کلیشه‌ای رایج پرهیز کرده، موفق بوده است، مانند عکس «حیاطی برای آرامش».

«سارا ساسانی» با نگاه متفاوت خود، حضور اهالی یزد در شهر را به‌گونه‌ای دیگر رقم زده و نگاه خود را بیشتر به سمت زندگی زرتشتیان یزد معطوف داشته است، که یزد بدون حضور آنها معنای دیگر دارد.

«والتر یوبستل»، عکاس ۴۸ ساله‌ی اتریشی است که لحظات زندگی را از طریق عکاسی از کاراکترهای یزدی و در فیگورهای متفاوت، از نوجوانان شاد و سرزنده گرفته تا نقاش ساختمان سختکوش به تصویر می‌کشد. با آن که بیشتر عکس‌های او را عکس‌های سایه و سفید تشکیل می‌دهد. شور زندگی در آثار او موج می‌زند.

مریم محمدی، عکاس ۲۷ ساله‌ی ایرانی به‌صورت مشترک با کلمنس ارمیز عکاس ۳۳ ساله‌ی آلمانی، فضاهای مشترکی را عکاسی کرده است. این دو هنرمند در کنار هم نگاه‌های متفاوتی را ارائه کرده‌اند، اما هر دو فضای شهری یزد و زندگی امروزی مردمان را مدنظر قرار می‌دهند.

شهریانو ثابت‌سروستانی، نگاهی بسیار ویژه به جنبه‌های توریستی، مکان‌ها و صنایع‌دستی به‌خصوص معماری سنتی یزد دارد. از کارهای شاخص او می‌توان به عکس سایه‌های رنگی اشاره کرد. این نگرش در جایگاه یک نگاه صرفاً توریستی و گردشگری بسیار موفق است، اما می‌توانست تا حد بیشتری از نگاه‌های کلیشه‌ای فاصله گیرد و به فضاهای بکر و تازه‌ای دست یازد.

«یوسف کیرانی» سعی دارد در تصاویر خود از فرم و تکنیک استفاده‌ی پهنه و ویژه‌ای داشته باشد، که در این زمینه موفق هم می‌باشد. کارکرد عنصری نظیر آینه ویژگی خاصی را به آثار او بخشیده است و تا حد زیادی به تجربه‌های وی در بهره‌گیری از فرم و تکنیک نیز پاسخ می‌دهد.

«قاسم معماری» عکاس جوان شیرازی است که تجربه‌هایی خام و ابتدایی را در مقابل چشم بیننده قرار می‌دهد. در بخش اعظمی از آثار او نگرشی خاص به معماری یزد وجود دارد و هنرمند سعی در به تصویر کشیدن تنهایی در فضاهای کویری دارد و به‌خصوص کارهای سیاه‌وسفید او و پیرمردان تنها از شاخص‌ترین کارهای اوست.

«ایک کوچو»، او اهل ترکیه است، او سعی کرده است از ورای نگاه‌های اجتماعی حاکم بر یزد، یزد معاصر را با شوخ و شنگی خاص در لحظات ناب و دست‌نیافتنی، شکار کند و این امر از ویژگی‌های بارز آثار او قلمداد می‌شود.

«ادگار هونتشلگر» اهل اتریش و مقیم توکیو است. وی از تلفیق عکاسی و نقاشی به تجربیاتی نو دست یافته و معماری حضوری چشمگیر در عکس - نقاشی‌های او دارد.

«عبدالعلی حدادیان» می‌تواند یک عکاس خوب خبری باشد. توانایی او در ثبت لحظات تکرارنشده و شکار آنها بسیار قابل‌ملاحظه است؛ اما از طرف دیگر به‌شدت وابسته به موضوعات اجتماعی است. موضوعی که دغدغه‌ی اساسی و همیشگی هنرمندان است. عکس‌های حدادیان موفق و تأثیرگذارند.

«هلموت وبر» و «سایین بوتر» عکاسان اتریشی، هر دو جوان و حدوداً ۴۵ ساله هستند. تجربه‌های مشترک آنان در زمینه‌ی جغرافیایی شهری و جلوه‌های معماری در این مجموعه نیز تکرار می‌شود. هر دوی آنان نگاه‌های اساسی خود بر معماری را در عکاسی از یزد اعمال نموده‌اند.

آخرین آثار کتاب «یزد من» متعلق به «یابک زیرک» است. عکاس خوش‌ذوقی که معماری سنتی یزد را به‌طور کامل در عکس‌های خود معرفی و تا حد امکان از به‌کاربردن زوایای کلیشه‌ای دوری می‌کند. آثار او به‌عنوان فصل پایانی کتاب، مناسب و خاطره‌انگیز است و کتاب را با تصاویر به‌یادماندنی و افسون‌کننده به پایان می‌برد.

خوشحال / ایک کوچو

یابک زیرک

سایه‌های رنگی / شهریانو ثابت‌سروستانی

Seite 14 / Süddeutsche Zeitung Nr. 288

Donnerstag, 14. Dezember 2006

LITERATUR

Alltag ist groß: 17 Fotografen vermessen eine iranische Stadt

Yazd, so heißt die Hauptstadt der gleichnamigen Provinz in Zentraliran, in der sich im September vor einem Jahr 17 iranische und deutsche Fotografen getroffen haben, um gemeinsam zu arbeiten. Um sich auszutauschen, voneinander zu lernen und um zusammen, wenngleich aus unterschiedlichen Perspektiven, eine Stadt und das Leben darin zu vermessen. Herausgekommen ist der denkwürdige Bildband „My Yazd“ (Herausgegeben von X-Change, Fotohof Edition Wien 2006, 207 Seiten, 29 Euro).

Von Deutschland aus betrachtet, also beherrscht von der politischen Sorge um das Atomprogramm Irans, mag man kaum glauben, dass es dort ein Leben geben könnte, das nicht auf die atomare Aufrüstung zielt. Und von dort aus betrachtet, aus Sicht des Irans, mag man womöglich kaum glauben, dass es deut-

sche Fotografen geben könnte, die sich zwar nicht für Atomprogramme interessieren – dafür aber für antikische Motorräder, neuere Hinweisschilder auf Internetcafés, die Familie Zoroastrian, die Ware eines Teppichhändlers oder das Gesicht einer sehr alten Frau. Man mag gar nicht glauben, dass es auch ein Iran gibt, das wir nicht schon aus den Fernsehnachrichten und Leitartikeln kennen.

Es gibt aber einen Alltag in der Stadt, die 1200 Meter über dem Meer in den Bergen liegt. Bevölkert wird er von 500 000 Menschen. Und dieses Leben ist nicht nur gefährlich oder gefährdet, nicht nur fremd oder befremdend, sondern manchmal einfach nur von einem großen poetischen Reiz. Das Fremde kommt einem dann vor wie ein guter alter Bekannter. „Kindness“ heißt das Foto, das Kourosh Javidi Parsijani von der alten Frau ge-

macht hat, „Yard of Comfort“ ein anderes, das nur einen Brunnen zeigt.

Unser Bild („On a desert road“) hat Babak Zirak aufgenommen. Er zeigt uns, dass sich die Träume der beiden Kulturen ähneln: Wir wünschen uns grüne Wiesen, blaue Himmel und friedliche Häuser. Wünsche sind das, die – hier wie dort – wie surreale Bauprojektanzeigen wirken müssen. Oder die grandiosen Bildwerke von Klemens Ortmeier, der in Deutschland vor allem als Architekturfotograf bekannt ist. Sein Bild „Time of praying“, aufgenommen am frühen Morgen als Langzeitbelichtung, zeigt die Leuchtspuren irgendeines vorbeihuschenden Vehikels. Hier ist Bewegung im Verharren und etwas Störendes im Idyll. Blickwechsel verändern nicht die Welt – aber sie zeigen uns die Veränderungen im festgefügteten Bild.

14. Privnissturn (02)

14. Bildror: hält Hol tät

15. Gra Paobik

15. Kre nes schu Tel.

15. Ma mer nar SF

15. ED Eck Sch (07)

15. Arg le u Folg Frie vers

18. Bli de i cku Wu 20 9

18. Anc Gre da schu Tel.

19. J Von und von sitä

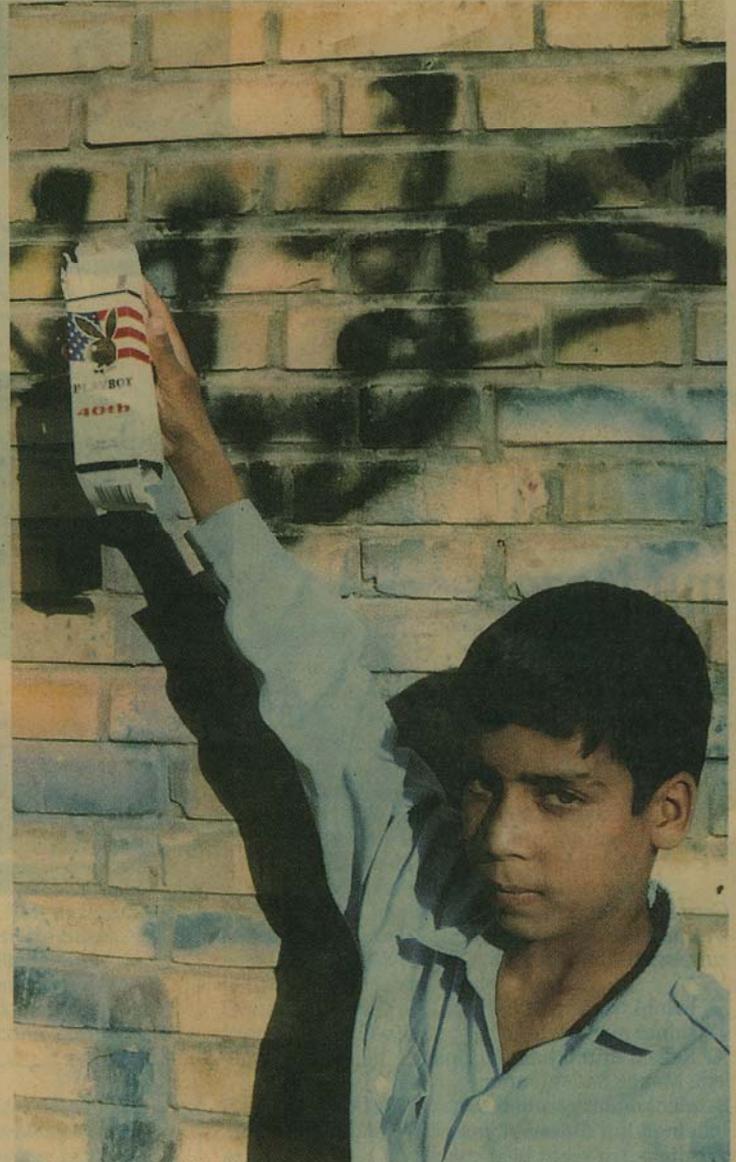
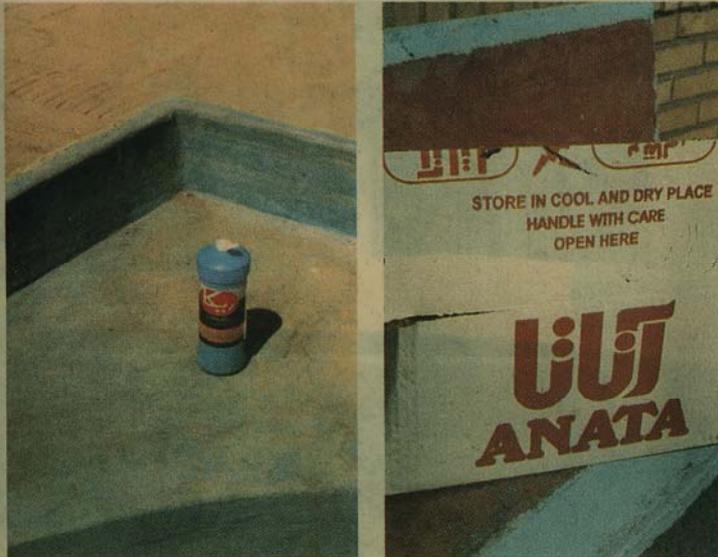
19. J Car stell Wis

Die ar 2

aus DER STANDARD, 2.12.2006, Album A6

BÜCHER

2. Dezember 2006

Workshop in der Wüste

Die Stadt Yazd (500.000 Einwohner) liegt, auf 1200 Meter Seehöhe, ziemlich genau im Zentrum des Iran. Sie blickt auf eine Geschichte von 5000 Jahren zurück und wird, ob ihres reichen kulturellen Hintergrundes, als ein „Juwel in der Wüste“ gefeiert. Im September 2005 hat eine Gruppe von 17 Fotografen aus sechs europäischen Ländern und aus dem Iran auf Einladung des Wiener Kulturvereins „X-CHANGE culture science“ eine Woche lang einen Workshop in Yazd abgehalten, dessen Ergebnisse jetzt in einem faszinierenden Bildband dokumentiert worden sind. „*My Yazd*“ (€ 29,-, *Fotohof edition*) gibt einen detaillierten Überblick über die Bauten, die Menschen und die spektakuläre landschaftliche Einbettung der Stadt – unter Vermeidung aller Klischees, dafür aber mit Sinn für ungewohnte Perspektiven und eine interkulturelle künstlerische Zusammenarbeit, bei der die jeweils subjektiven Wahrnehmungen der Stadt ausgetauscht und gemeinsam reflektiert wurden. Aus Österreich waren Sabine Bitter, Helmut Weber, Edgar Honetschläger, Walter Joebstl, Rupert Steiner und Paul Albert Leitner in Yazd dabei: Von dem zuletzt genannten Künstler stammen diese Fotos, die einen Blick auf die iranische Produktwelt werfen und zeigen, dass man selbst in den entferntesten Landstrichen noch auf Spuren des „Playboy“ stoßen kann. win ■

aus STERN, Nr. 2, 04.01.2007, Seite 124

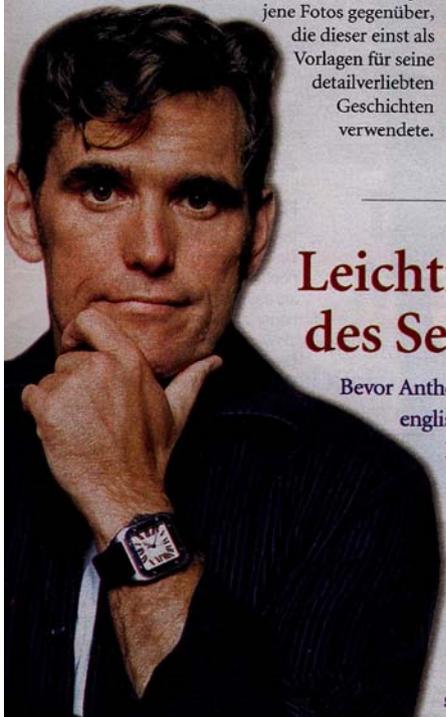
KULTUR

›Lesen ›Schauen ›Hören

Der wöchentliche Kultur-Check

Wurzelbehandlung

Was für ein herrliches Buch! So wie Hergé mit „Tim und Struppi“ nicht einfach eine Comicserie erfand, so hat Michael Farr mit „Auf den Spuren von Tim und Struppi“ (Carlsen Comics, 35 Euro) nicht einfach ein weiteres Werk über den Reporter und seinen Hund verfasst: Farr erzählt die Hintergründe zur Entstehung jedes einzelnen Bandes und stellt Hergés Zeichnungen jene Fotos gegenüber, die dieser einst als Vorlagen für seine detailverliebten Geschichten verwendete.

Leichtigkeit des Seins

Bevor Anthony Minghella mit „Der englische Patient“, „Der talentierte Mr. Ripley“ und „Unterwegs nach Cold Mountain“ zum Experten für gediegene Literatur-Adaptionen avancierte, inszenierte er mit wenig Geld und viel Sinn für die Leichtigkeit des Seins „Mr. Wonderful“. Matt Dillon spielt darin einen New Yorker

Matt Dillon in einer seiner romantischsten Rollen: Statt sie zu verkuppeln, erobert er das Herz seiner Ex Leonora (Annabella Sciorra) zurück

Elektriker, der mit seinen Kumpels eine Bowlingbahn kaufen will, wegen der Unterhaltszahlungen an seine Ex aber kein Geld hat – und sich neu in sie verliebt, als er sie verkuppeln will. 13 Jahre danach erscheint diese schnuckelige Romanze nun auf DVD. Schön.

124 STERN 2 / 2007

BUCH

Das Yazd

Schon mal was vom großen Fotografentreffen in Yazd gehört? Wo bitte? Yazd, 17 angesehene Lichtbildner aus Europa und dem Iran trafen sich in der rund 5000 Jahre alten zentral-iranischen Oasenstadt, um gemeinsam zu fotografieren. Der dabei entstandene Bildband „My Yazd“ (Fotohof Edition Wien, 29 Euro) zeigt einen anderen Iran als jenen, den wir täglich in den Nachrichten zu sehen bekommen: Panoramen einer Stadt in der Wüste, Blicke, die Nähe und Distanz ausloten. Gegenbilder, die einfach nur schön sein dürfen.

KLASSIK

Landschaftsaufnahmen

Hörprotokoll: Nach 30 Sekunden Irritation – da passiert ja gar nichts! Nach drei Minuten Verärgerung – was soll dieses sich scheinbar endlos wiederholende Klaviergedöns? Nach zehn Minuten Entzücken – raffiniert, diese minimalen Klangverschiebungen! Nach 76 Minuten Bedauern – schade, dass diese hypnotische Instrumentalmusik schon vorbei ist! „Das Buch der Klänge“, komponiert und gespielt von Hans Otte, ist jetzt von Celestial/Naxos zusammen mit zwei weiteren seiner Klavierwerke wieder veröffentlicht worden. Wer sich einmal in diesen magischen Klanglandschaften verloren hat, will nicht mehr hinausfinden.

FERNSEHEN

Nachsitzen

Kochen, bügeln und nähen, bis die Tränen kullern: Für das Erste haben zehn junge Frauen sich in die 50er versetzen lassen. Im Mädcheninternat 1958 gilt: aus Frau mach Hausfrau. Statt Petticoats gibt's Schuluniformen, statt Rock'n'Roll Benimmunterricht. Die 16 Folgen „Bräuteschule“ (ab 9. Januar, ARD, Di. bis Fr. 18.50 Uhr) wirken dank des unterhaltsamen Gruselfaktors wie Schulfernsehen andersherum: Keines der Mädels will danach noch am Herd verkümmern.

FOTOS: MARCEL HARTMANN/CORBIS; CINETEXT; EVERETT COLLECTION/ACTION PRESS; STEFAN BOEKELS; RADIO BREMEN; ANDREA UNDERLEINARD

aus EIKON, Nr. 57, März 2007

**My Yazd
Wer schaut?**

Andrea Winklbauer

Den Orient fotografieren berührt ein Fantasma, das älter ist als die Fotografie. Für die Europäer der Neuzeit war der Orient der Ort des geheimnisvollen und unverständlichen Anderen. Das Fremdartige dieser Fantasien einer Welt fern der heimischen Begrenztheiten war beängstigend und anziehend zugleich. Mit der Fotografie kam eine Kulturtechnologie hinzu, mit deren Hilfe sich diese scheinbar ungeordneten Strukturen sortieren ließen. Von den vier Rändern eines Fotos begrenzt, setzte sich mit der Kamera eine rationale, moderne westliche Weltanschauung durch, sich auf dem Umweg über eine technische Apparatur das fremde Andere anzueignen. Gleichzeitig war (und ist) der objektiven fotomechanischen Aufnahme inhärent, die Sichtweise des Aufnehmenden mitzuprotokollieren. Die Orient-Fotos westlicher Provenienz zeigen wohl, was sich vor der Kamera befand, aber ebenso spiegeln sie die Erwartungshaltungen der Fotografierenden wider.

Inzwischen gehen Fotografen und Künstler mit dieser Problematik sehr viel bewusster um. Orientalismus, also der eurozentristische Blick auf die Gesellschaften des Vorderen Orients und der arabischen Welt, gilt als Klischee, mit dem allenfalls noch in der Werbung absichtlich operiert wird. KünstlerInnen wie Lisl Ponger untersuchen kritisch die ältere, aber auch die heutige Bildproduktion, um Geschichte und Wirkmacht der Orientalismen der Moderne zu durchleuchten. Eines ihrer Ergebnisse lautet: Orientalismus ist noch immer die unwillkürlich prägende Haltung, die erst aufgeben kann, wer sich ihrer nach wie vor herrschenden Tradition bewusst geworden ist.

Dies sind also die historischen Voraussetzungen, unter denen eine Projekt wie „My Yazd“ wahrgenommen wird. Eingeladen vom österreichischen Verein X-CHANGE culture-science begegneten einander im September 2005 17 FotografInnen aus dem Iran und aus sechs europäischen Ländern. Im Rahmen einer von X-CHANGE culture-science organisierten Sommerakademie an der Universität in Yazd, der Hauptstadt der gleichnamigen Provinz in Zentral-Iran, ging es um die je individuelle Sicht auf diese architekturhistorisch bedeutende, 5000 Jahre alte Stadt, in der die teilnehmenden KünstlerInnen, darunter aus Österreich

EIKON 57

Sabine Bitter/Helmut Weber, Edgar Honetschläger, Walter Joebstl, Paul Albert Leitner und Rupert Steiner, gemeinsam eine Woche verbrachten und arbeiteten. Als Ergebnis liegt seit kurzem ein Fotoband vor.

In den ausgewählten Bildern dominiert der Alltag. Vor allem die iranischen TeilnehmerInnen, für die das Darzustellende nicht das Andere, sondern das Vertraute war, hatten legitimerweise keine Scheu vor Ansichten der Altstadt, der Menschen und der Interieurs von Yazd. So ästhetisiert diese Darstellungen sind, ein gewisser reportagehafter Aspekt ist daraus nicht wegzuleugnen. Unter den europäischen TeilnehmerInnen sind diejenigen die interessanteren, die sich der Eurozentrismusgefahr bewusst waren, wie Bitter/Weber, die traditionelle Motive mieden und sich für die Satellitenstädte interessierten, und Walter Niedermayr, der die Altstadt aus der Vogelschau fotografierte und Yazd zur bonbonfarbenen Spielzeuglandschaft verfremdete. Am weitesten trieb es Edgar Honetschläger. Er hielt die Essenz seiner Erlebnisse nicht in Fotos, sondern in ausschnitthaft wirkenden Tuschzeichnungen fest. Das scheint innerhalb dieses durchaus achtbaren Projekts die beste Strategie gewesen zu sein, den unbewussten Fallen des ererbten Orientalismus zu entgehen und sich trotzdem auf die Aufgabe einzulassen.

My Yazd

X-Change culture-science (Hg.)

Texte von Nariman Mansouri

u. Stephan Schwarz

in Englisch und Farsi

Fotograf Edition Band 69, Wien 2006

210 Seiten, 160 Abbildungen

EUR 29, ISBN 3-901756-69-8

EIKON 57

DBZ-onlineBücher

My Yazd (eine Fotoreise durch den Iran)

Im September 2005 lud die österreichische Kulturaustausch-Organisation X-Change 17 künstlerisch arbeitende Fotografen aus dem Iran und sechs europäischen Ländern als Dozenten zu einer einwöchigen Sommerakademie an die Universität Yazd im Zentraliran. Neben Workshops mit iranischen Studierenden blieb den Fotografen ausreichend Zeit zu eigenen Erkundungen der pittoresken Stadt und ihrer Umgebung mit der Großformat-, Mittel-, Kleinbild- und Digitalkamera oder auch dem Skizzenblock.

Die Ausbeute dieser Streifzüge liegt nun in dem opulenten Katalog 'My Yazd' vor. Ganz unterschiedliche Themenstellungen, Blickwinkel und Bildsprachen offenbaren sehr individuelle Annäherungen und ergeben in der Summe einen facettenreichen Eindruck von den Bauformen, der Landschaft, den Menschen im Alltag von Yazd und ihren religiösen Riten. Neben klassischen Bildreportagen beispielsweise und distanziert - strenger Architekturfotografie, wie von dem Österreicher Rupert Steiner oder Klemens Ortmeier aus Braunschweig – übrigens der einzige deutsche Teilnehmer – steuert Walter Jobstl aus Wien eine eindringliche Porträtserie in schwarz - weiß - Fotografie bei, Iosif Király aus Bukarest collagiert originelle, in Teilen unscharfe Panoramen. Sabine Bitter und Helmut Weber, ebenfalls aus Österreich, verfallen nicht dem Charme des historischen Yazd. Sie richten vielmehr die Kamera auf anonyme urbane Neubaustrukturen der Peripherie. Sich selbst regulierende Stadtsysteme und eine illiterate Architektur sind schon seit langem Objekte ihrer Recherchen. Fotokünstlerisch wohl am expressivsten agiert die junge Polin Anita Andrzejewska durch surreal angehauchte Gegenlichtaufnahmen und Stills, der in Tokio lebende Österreicher Edgar Honetschläger verlässt gar das Medium Fotografie und fertigt reduzierte Skizzen in Japan - Tusche auf Papier.

Angesichts dieser Ausdrucksvielfalt würde man gern etwas mehr über die künstlerischen Triebkräfte der Verfasser erfahren als die winzigen biografische Angaben offenbaren, das kurze Vorwort bleibt zudem im Vagen bezüglich der Intention des Projektes und der Auswahl der Teilnehmer. Durch diesen fehlenden Informationsgehalt rutscht die fast textfreie Publikation dann leider in die Nähe dekorativer Coffetable-Books – eigentlich sehr schade in Anbetracht des eindrucksvollen kulturellen Fundus zwischen den beiden goldenen Buchdeckeln.
Bettina Maria Brosowsky

X-Change cultural science , Wien (Hg.)

My Yazd (eine Fotoreise durch den Iran)

Fotografien von Sabine Bitter / Helmut Weber, Abdolali Hadadian, Edgar Honetschläger, Ayk Kökçü, Ghasem Meamari, Iosif Király, Shahrbanoo Sabet Sarvestani, Klemens Ortmeier, Maryam Mohammadi, Walter Jobstl, Sara Sasani, Kourosh Javidi Parsijani, Anita Andrzejewska, Paul Albert Leitner, Rupert Steiner, Walter Niedermayr.

English / Farsi, 210 Seiten, 160 Farb- und SW-Abbildungen,
Band 69 der Fotohof Edition, 29 €Fotohof Edition, Wien 2006
ISBN: 3-901756-69-8

Dieses und weitere Bücher sind bestellbar unter: www.profil-medien.de.

http://www.baunetz.de/sixcms_4/sixcms/detail.php?object_id=38&area_id=1656&id=178035